

Rättsavdelningen  
Katarina Bone  
katarina.bone@socialstyrelsen.se

Regeringskansliet  
Socialdepartementet  
[s.remissvar@regeringskansliet.se](mailto:s.remissvar@regeringskansliet.se)  
kopia: [s.sof@regeringskansliet.se](mailto:s.sof@regeringskansliet.se)

## Socialstyrelsens yttrande över betänkandet Ett enklare bilstöd (SOU 2023:81)

Socialdepartementets diarienummer S2024/00024

Socialstyrelsens yttrande utgår från myndighetens sektorsansvar för genomförandet av de funktionshinderspolitiska målen med anknytning till myndighetens verksamhetsområde.

Socialstyrelsen lämnar följande synpunkter.

### 8.1.1 Särskilt utprovad och anpassad bilbarnstol

Socialstyrelsen har inget att invända mot förslaget att göra det möjligt för föräldrar till barn med funktionsnedsättning att få bilstöd för kostnader avseende särskilt utprovade och anpassade bilbarnstolar. I den fortsatta beredningen bör det dock övervägas om det är lämpligt att kräva att en placering av ett barn i familjehem ska förväntas pågå i minst tre år, för att stödet ska kunna betalas ut till familjehemsföräldrarna.

Kravet på en viss längd på barnets placering är förstäeligt när det gäller inköp och anpassningar av ett fordon då detta ofta medför höga kostnader och också tar tid att genomföra. Socialstyrelsen saknar dock ett resonemang, bl.a. utifrån ett barnrättsperspektiv, om varför samma begränsning är lämplig när det gäller anpassningar av särskilt utprovade och anpassade bilbarnstolar till barn med funktionsnedsättning. Tre år är en lång tid för ett barn särskilt med tanke på att det sällan, då en placering inleds, står klart att denna kan förväntas pågå under en så lång tid. Barn med funktionsnedsättning som genom samhällets försorg placerats utanför det egna hemmet riskerar att behandlas annorlunda än andra barn när det gäller transporter i vardagen. Regeln kan medföra att de hänvisas till färdtjänst och specialfordon för transporter trots att de skulle kunna resa med resten av familjen i familjehemmet om de haft en anpassad bilbarnstol. Regleringen riskerar att försvåra för barn med funktionsnedsättning som bor i familjehem, att på jämlika villkor kunna delta i samhället. Här vill Socialstyrelsen hänvisa till artikel 23:2 i Förenta nationernas konvention om

barnets rättigheter. Där anges att konventionsstaterna erkänner rätten till särskild omvårdnad för ett barn med funktionsnedsättning och ska, inom ramen för tillgängliga resurser, uppmuntra och säkerställa att det berättigade barnet och de som ansvarar för dess omvårdnad får stöd för vilket ansökan föreligger, i enlighet med vad som är lämpligt med hänsyn till barnets tillstånd och föräldrarnas förhållanden eller förhållandena hos andra som tar hand om barnet. Konventionen gör alltså ingen skillnad på biologiska föräldrar eller andra som tar ansvar för barnets omvårdnad.

#### **6.4.1 Det införs en ny skyldighet att lämna uppgifter till Trafikverket (110 kap. 31a § SFB)**

Socialstyrelsen har inget att invända mot förslaget att ge Trafikverket möjlighet att begära in uppgifter hos myndigheter (exempelvis hälso- och sjukvården) som skyddas av sekretess. Socialstyrelsen vill dock påtala att hälso- och sjukvård inte bara ges av vårdgivare som är myndigheter, utan även av enskilda (privata) aktörer (såväl fysiska som juridiska personer). I dessa verksamheter skyddas uppgifter om enskilda individer av den tystnadsplikt som följer av 6 kap. 12 § patientsäkerhetslagen (2010:659). Huvudregeln är sekretess. Den föreslagna sekretessbrytande bestämmelsen gällande Trafikverket kommer dock inte ge myndigheten möjlighet att inhämta uppgifter från enskilda vårdgivare. Dessa uppgifter kommer endast att kunna inhämtas efter den sökandes samtycke.

Beslut om detta yttrande har fattats av avdelningschefen Pär Ödman. I den slutliga handläggningen har enhetschefen Mariana Näslund Blixt deltagit. Juristen Katarina Bone har varit föredragande.

För Socialstyrelsen

Pär Ödman

Katarina Bone